

Situation Report (ประเทศญี่ปุ่น) ประจำเดือนสิงหาคม 2567

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโตเกียว

1. มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากไทยในภาพรวมและสินค้าเกษตรที่สำคัญ ประจำเดือนกรกฎาคม 2567

เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา (มิ.ย. 67) ญี่ปุ่นมีมูลค่านำเข้าสินค้าเกษตรฯ จากไทย เพิ่มขึ้น 2.31% สินค้าที่สำคัญที่มีมูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ เนื้อไก่แปรรูป เนื้อไก่ อาหารสัตว์เลี้ยง แป้งมันสำปะหลังตัดแปรรูป กุ้งแปรรูป ปลาทูนากะบอง แป้งมันสำปะหลัง มังคุด และมะพร้าว

เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (ก.ค. 66) ญี่ปุ่นมีมูลค่านำเข้าสินค้าเกษตรฯ จากไทย เพิ่มขึ้น 22.70% สินค้าที่สำคัญที่มีมูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ เนื้อไก่แปรรูป เนื้อไก่ ยางพาราและผลิตภัณฑ์ อาหารสัตว์เลี้ยง แป้งมันสำปะหลังตัดแปรรูป กุ้งแปรรูป ข้าวปลาทูนากะบอง แป้งมันสำปะหลัง น้ำตาล ถั่ว และมังคุด

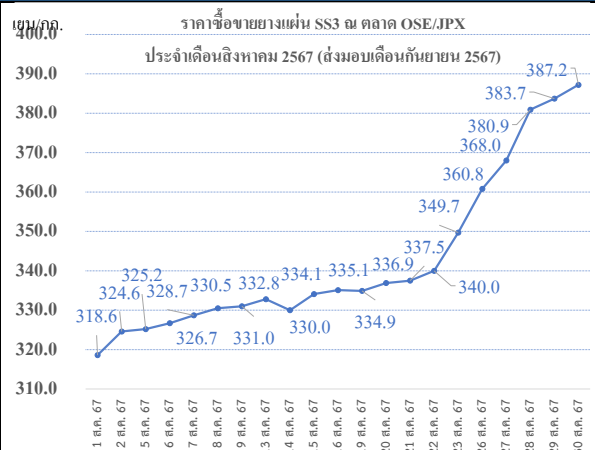
รายการ	ก.ค. 67		มิ.ย. 67				ก.ค. 66			
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ		มูลค่า		ปริมาณ		มูลค่า	
	(ตัน)	(ล้านเยน)	(ตัน)	%rM/M	(ล้านเยน)	%rM/M	(ตัน)	%rY/Y	(ล้านเยน)	%rY/Y
สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ทั้งหมด	-	71,041	-	-	69,439	2.31	-	-	57,897	22.70
เนื้อไก่แปรรูป	27,823	20,673	26,467	5.12	19,524	5.89	23,976	16.05	16,712	23.70
เนื้อไก่	15,518	7,041	13,466	15.24	5,970	17.93	12,243	26.75	4,839	45.50
ยางพาราและผลิตภัณฑ์	16,476	5,941	17,636	-6.58	6,494	-8.52	14,633	12.60	3,460	71.71
อาหารสัตว์เลี้ยง	10,367	4,598	9,342	10.97	3,935	16.86	9,114	13.75	3,952	16.35
แป้งมันสำปะหลังตัดแปรรูป	26,967	3,716	19,058	41.50	2,656	39.89	26,444	1.98	3,295	12.78
กุ้งแปรรูป	2,028	3,052	1,841	10.16	2,784	9.61	1,971	2.87	2,651	15.13
ข้าว	24,802	2,717	41,365	-40.04	4,527	-39.98	25,176	-1.49	2,039	33.25
ปลาทูนากะบอง	1,981	1,834	1,820	8.82	1,618	13.37	1,958	1.17	1,636	12.09
แป้งมันสำปะหลัง	10,642	909	7,285	46.08	624	45.69	9,644	10.35	766	18.63
น้ำตาล	9,891	892	29,300	-66.24	2,885	-69.08	9,187	7.66	845	5.56
(การนำเข้าผลไม้ไทย/เฉพาะผลสด)										
รายการ	ก.ค. 67		มิ.ย. 67				ก.ค. 66			
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ		มูลค่า		ปริมาณ		มูลค่า	
	(กก.)	(1,000 เยน)	(กก.)	%rM/M	(1,000 เยน)	%rM/M	(กก.)	%rY/Y	(1,000 เยน)	%rY/Y
รวม 7 รายการ	198,561	105,685	272,250	-27.07	186,438	-43.31	166,693	19.12	68,657	53.93
กล้วย	98,119	15,942	100,434	-2.30	16,452	-3.10	75,031	30.77	11,338	40.61
มังคุด	45,930	46,997	42,414	8.29	39,416	19.23	2,768	1,559.32	2,450	1,818.24
มะพร้าว	35,375	10,282	6,600	435.98	1,972	421.40	50,400	-29.81	10,132	1.48
ทุเรียน	14,105	28,421	39,806	-64.57	64,459	-55.91	29,998	-52.98	39,115	-27.34
มะม่วง	5,032	4,043	79,972	-93.71	61,815	-93.46	8,496	-40.77	5,622	-28.09
สับปะรด	0	0	3,024	-	2,324	-	0	-	0	-
ส้มโอ	0	0	0	-	0	-	0	-	0	-

*หมายเหตุ ประมวลข้อมูลจาก Trade Statistics of Japan, Ministry of Finance เผยแพร่เมื่อวันที่ 29 ส.ค. 67

1. ประมวลข้อมูลจาก สถิติการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงการคลังญี่ปุ่น เผยแพร่เมื่อวันที่ 30 ส.ค. 67
2. สินค้าเกษตร รวมถึง กลุ่มสินค้าเกษตรและอาหาร (พิกัด 01-24) และ กลุ่มสินค้าเกษตรเพื่ออุตสาหกรรมการเกษตร (พิกัด 35.05, 40.01, 40.05, 4002.80, 4002.91, 4002.99, 44.03, 50.01 - 50.03, 52.01, 53.03)

2. สถานการณ์ราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 (RSS3) ตลาด OSE/JPX ประจำเดือนสิงหาคม 2567

ราคาสูงสุด 342.7 เยน/กก. ราคาต่ำสุด 387.2 เยน/กก. ตลอดเดือนมีการซื้อขาย 508 สัญญา ในช่วง สป. 1 ราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเนื่องจากปัจจัยความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศในประเทศผู้ผลิตในช่วงกลางเดือน - ปลายเดือน ส.ค. 67 ราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดจากปัจจัยบวก ได้แก่ 1) เงินเยนที่ปรับตัวอ่อนค่าในบางช่วง และ 2) ราคาซื้อขายในประเทศผู้ผลิตปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง 3) ราคายางของตลาดเซี่ยงไฮ้ปรับตัวสูงขึ้นถึง 16,000 หยวน ต่อตัน เนื่องจากนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลจีน

3. การแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรไทยในประเทศญี่ปุ่น

- สนง. ได้รับแจ้งจากด่านสาธารณสุข ญี่ปุ่น กรณีตรวจพบสาร Indoxacarb ในชะอมและผลิตภัณฑ์แปรรูปอย่างง่ายที่นำเข้าจากประเทศไทยซึ่ง สปข. โตเกียว ได้ประสานแจ้งกรมวิชาการเกษตรและสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และได้จัดทำ Early Warning เพื่อแจ้งเตือนผู้ประกอบการแล้ว (23 ส.ค. 67)
- สนง. ได้รับแจ้งจากด่านสาธารณสุข ญี่ปุ่น กรณีตรวจพบสาร Propiconazole และ Diniconazole ในถั่วลิสงและ Thiamethoxam ในถั่วเขียวที่นำเข้าจากประเทศไทยซึ่ง สปข. โตเกียว ได้ประสานแจ้งกรมวิชาการเกษตรและสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และได้จัดทำ Early Warning เพื่อแจ้งเตือนผู้ประกอบการแล้ว (29 ส.ค. 67)

4. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศไทย

4.1 สถานการณ์การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรของญี่ปุ่น

- บริษัทผลิตภัณฑ์อาหารรายใหญ่ของญี่ปุ่นทยอยนำเทคโนโลยีชีวภาพเข้ามาใช้เพื่อเตรียมพร้อมรับวิกฤติอาหาร เช่น บริษัท Meiji Holdings เริ่มพัฒนาการเพาะเลี้ยงเซลล์โกล์ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตซ็อกโกแลต ขณะที่ บริษัท Ajinomoto เริ่มประยุกต์ใช้โปรตีนที่ผลิตจากจุลินทรีย์ในการผลิตอาหาร ทั้งนี้ หลายฝ่ายคาดการณ์ว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะส่งผลให้ผลผลิตด้านการเกษตรจะไม่เพียงพอ (4 ส.ค. 67)
- จากข้อมูลสถิติโดยกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) พบว่า พื้นที่ปลูกถั่วเหลืองมี 10 รายการในปีปลูก 2564 ในพื้นที่ปลูกไม่ผลหลัก 15 รายการ ซึ่งกฎหมายมาตรการพิเศษเพื่อส่งเสริมการเกษตรไม่ผลที่กำหนด เมื่อพิจารณาตามรายการต่างๆ พบว่า อัตราลดลงพื้นที่มากที่สุด คือ ส้ม ลดลงร้อยละ 77 เมื่อเทียบกับปี 2518 ซึ่งพื้นที่มากที่สุด (25 ส.ค. 67)

4.2 สถานการณ์การนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตร

- เมื่อวันที่ 2 สิงหาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เปิดเผยข้อมูลมูลค่า การส่งออกสินค้าเกษตร ในช่วงเดือนมกราคม - มิถุนายน 2567 โดยพบว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรเฉพาะสินค้าเกษตรขั้นต้นซึ่งไม่รวมถึงสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร คิดเป็น 200,600 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นสูงสุดและนับเป็นการขยายตัวเป็นปีที่ 7 ติดต่อกัน เนื่องจากความนิยมในอาหารญี่ปุ่นและเงินเยนที่อ่อนค่า ทั้งนี้ มูลค่าการส่งออกชาเขียว ข้าว และเนื้อโค ขยายตัวอย่างเห็นได้ชัด (3 ส.ค. 67)
- เมื่อวันที่ 8 สิงหาคมที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นและรัฐบาลอินโดนีเซียลงนามในเอกสารแก้ไขรายละเอียดความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ (EPA) ญี่ปุ่น-อินโดนีเซีย ซึ่งครอบคลุมความร่วมมือในภาคเกษตรด้วย โดยในส่วนของ การส่งออกสินค้าเกษตรของญี่ปุ่น อินโดนีเซียจะกำหนดโควตานำเข้าข้าวภาชีดำพร้อมยกเลิกภาชีนำเข้าสำหรับแป้งข้าวเจ้า ขณะที่ ในส่วนของ การส่งออกสินค้าเกษตรของอินโดนีเซีย ญี่ปุ่นจะขยายโควตาปลอดภาษีสำหรับกล้วยและสับปะรดและขยายโควตาภาษีต่ำสำหรับขอร์บิทอลจากนี้ไปทั้งสองประเทศจะเข้าสู่กระบวนการภายในประเทศก่อนจะมีผลบังคับใช้ต่อไป (9 ส.ค. 67)
- จากสถิติการค้าระหว่างประเทศเผยแพร่โดยกระทรวงการคลังญี่ปุ่นพบว่า ในเดือนมิถุนายน 2567 ปริมาณนำเข้าผักสดเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากปริมาณผลผลิตผักในประเทศบางรายการ เช่น กะหล่ำปลีและแครอท ไม่เพียงพอ ส่งผลให้ปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ในส่วนของผลไม้มีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากความต้องการแอปเปิลและเชอร์รี่มาทดแทนสินค้าที่ผลิตในประเทศ ขณะที่ ปริมาณนำเข้ากล้วยลดลงอย่างน้อยร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ด้านเนื้อสัตว์ ปริมาณนำเข้าเนื้อโคและเนื้อสุกรปรับตัวเพิ่มขึ้น (11 ส.ค. 67)

4.3 มาตรการและนโยบายด้านการเกษตร

- เมื่อวันที่ 6 สิงหาคมที่ผ่านมา แหล่งข่าวรายงานตัวเลขอัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหารประจำ ปีงบประมาณ 2566 (เมษายน 2566 - มีนาคม 2567) โดยคิดเป็นร้อยละ 38 (คิดตามแคลอรี) เท่ากับปีงบประมาณก่อนหน้า ถึงแม้ว่าปริมาณผลผลิตข้าวสาลี จะเพิ่มขึ้นแต่อัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหารยังคงห่างจากเป้าหมายของรัฐบาลที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 45 ทั้งนี้ รัฐบาลมีแผน จะกำหนดเป้าหมายใหม่ในปีงบประมาณหน้า (7 ส.ค. 67)

4.4 สถานการณ์และมาตรการศัตรูพืชและโรคระบาดสัตว์

- เมื่อวันที่ 14 สิงหาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) แถลงตรวจพบการระบาดของโรคคหิวาต์สุกร (CSF) ในฟาร์มเลี้ยงสุกรในเมือง Shibata จังหวัด Niigata นับเป็นครั้งแรกที่ตรวจพบการระบาดในจังหวัด Niigata ซึ่งเป็นจังหวัดที่ 22 ของประเทศญี่ปุ่น โดยนับเป็นกรณีที่ 93 จากการตรวจพบครั้งล่าสุดในเมือง Yono จังหวัด Iwate ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคมที่ผ่านมา จังหวัดฯ ได้เริ่มขั้นตอนกำจัดสุกรที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มแห่งดังกล่าวประมาณ 450 ตัวแล้ว (16 ส.ค. 67)
- เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม ที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นได้นำเสนอนโยบายใหม่ในการประชุมคณะรัฐมนตรีของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อขยาย การส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหาร เช่น กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ส่งเสริมในการปรับเปลี่ยนการผลิตและการจัดจำหน่ายตามความต้องการและเงื่อนไขของประเทศนำเข้า ขยายช่องทางการขายในตลาดท้องถิ่น นอกเหนือจากซูเปอร์มาร์เก็ตญี่ปุ่นและร้านอาหารญี่ปุ่น (24 ส.ค. 67)

5. การดำเนินงานที่สำคัญของสำนักงานฯ ในเดือนกรกฎาคม 2567

- 5.1 ร่วมหารือกับเจ้าหน้าที่จากจังหวัด Gifu ในด้านความร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในประเด็นการประมง ทั้งนี้จังหวัด Gifu เป็นจังหวัดที่ได้ขึ้นทะเบียนมรดกเกษตรโลกเรื่อง Ayu of Nagara River System (14 ส.ค. 67)

- 5.2 เข้าร่วมหรือด้านความมั่นคงทางด้านอาหารกับเจ้าหน้าที่จาก Business-Academia Cooperation Office (BCO) กระทรวงการเกษตร ประมง และป่าไม้ญี่ปุ่น และได้เข้าร่วมหรือเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการพัฒนาหลากหลายอาหารกับเจ้าหน้าที่จาก สำนักงานกิจการผู้บริโภค CAA (19 ส.ค. 67)
- 5.3 เข้าร่วมการประชุมและศึกษาดูงานด้านการเพาะปลูกผลไม้ของจังหวัด Yamanashi ซึ่งองค์การอาหารและเกษตร แห่งสหประชาชาติ (FAO) ได้รับรอง เป็นพื้นที่มรดกทางการเกษตรของโลก (Globally Important Agricultural Heritage Systems หรือ GIAHS) (21 ก.ค. 67)
- 5.4 นำพาคณะของนายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมการประชุมการดำเนินโครงการฝึกงานผู้นำเยาวชนเกษตรไทยในประเทศญี่ปุ่น ประจำปี 2567 โดยมี Mr.Takeshi Yoshikawa ผู้อำนวยการบริหารสภาการแลกเปลี่ยนด้านการเกษตรแห่งประเทศไทย (The Japan Agricultural Exchange Council หรือ JAEC) และเจ้าหน้าที่ JAEC ให้การต้อนรับ และเข้าร่วมประชุม ณ ศูนย์ ASEAN-Japan Centre กรุงโตเกียวและได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมและให้กำลังใจเยาวชนเกษตรไทย ณ ศูนย์ Koibuchi Gakuen agriculture nutrition specialist school เมือง Mito จังหวัด Ibaraki (22 ก.ค. 67)
- 5.5 จัดทำ Early Warning แจ้งเตือนกรณีกระทรวงสาธารณสุข ญี่ปุ่น สั่งตรวจสอบ Indoxacarb ในขณะนำเข้าจากประเทศไทย ผ่านช่องทางผู้เกี่ยวข้อง/เว็บไซต์ (23 ส.ค. 67)
- 5.6 จัดทำ Early Warning แจ้งเตือนกรณีกระทรวงสาธารณสุข ญี่ปุ่น สั่งตรวจสอบ Propiconazole และ Diniconazole ในถั่วลิสงเตา และ Thiamethoxam ในถั่วเขียวที่นำเข้าจากประเทศไทย ผ่านช่องทางผู้เกี่ยวข้อง/เว็บไซต์ (29 ส.ค. 67)